

GITP PAO

Leergang Ervaringsdeskundigheid Veerkracht LEV

voor begeleiders, behandelaren, opleiders, supervisors in onderwijs en zorg

- > van ervaring naar ervaringskennis naar ervaringsdeskundigheid
- > leren faciliteren van zelfonderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen van mensen
- > focus op leren en transformeren van binnenuit
- > post-hbo leergang omvat tien bijeenkomsten inclusief supervisie
- > geaccrediteerd door LVSC, Registerplein, SKJ, SRVB, V&V, andere accreditaties op verzoek

Uitspraak Rumi (Soefi mysticus 13e eeuw):

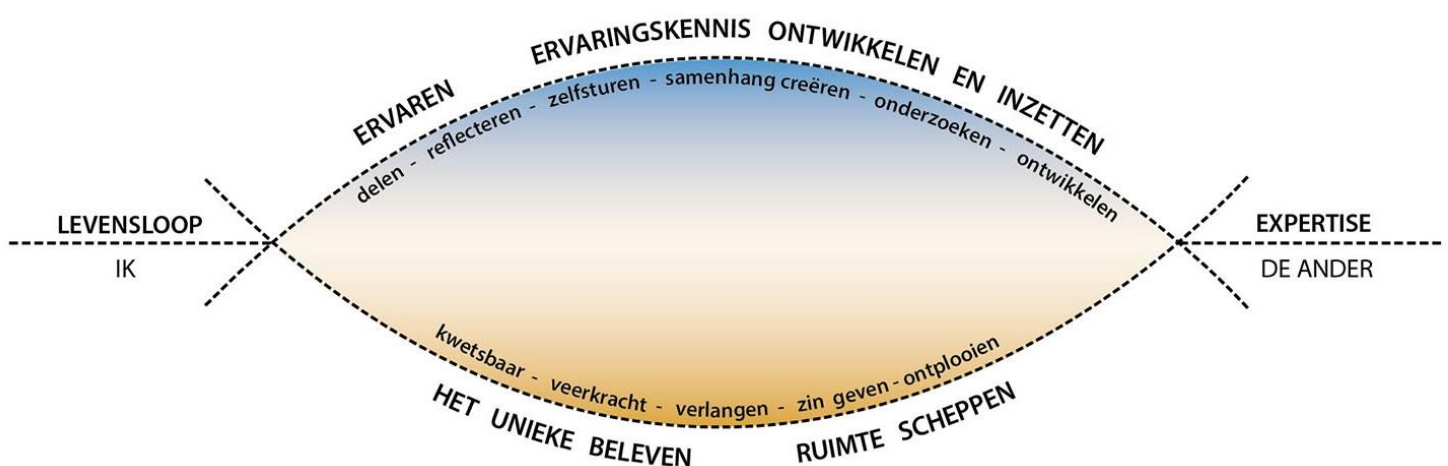
“Out beyond ideas of wrongdoing and rightdoing, there is a field. I will meet you there”

“Er is een gebied buiten ideeën over wat het juiste is, laten we elkaar daar ontmoeten.”

Ervaringskennis die benut wordt voor anderen wordt *ervaringsdeskundigheid* genoemd. In het begin van de eenentwintigste eeuw lijkt zich een nieuw evenwicht te hebben gevormd waarin ervaringsdeskundigheid een eigen plaats heeft verworven naast andere, onmisbare deskundigheden. Het begrip ervaringsdeskundigheid heeft een verbreding ondergaan: het is een combinatie geworden van levenservaring en eventueel cliëntervaring, praktijkervaring, professionele inzichten en theoretisch verworven kennis. De ervaringsdeskundige wordt regelmatig ingeschakeld in de praktijk van begeleiding, onderwijs, GGz, verslavingszorg, de algemene gezondheidszorg, en op vele andere terreinen. Een ervaringsdeskundige is iemand met uitgebreide ervaringskennis in het proces van zich hernemen bij ingrijpende levensgebeurtenissen. Het gaat om unieke expertise hoe om te gaan met life events, psychische crises en existentiële vragen en deze bekwaamheid in te zetten voor anderen. Zo denken we bijvoorbeeld zeker ook aan mensen met migratie ervaring.

Deze leergang is ontwikkeld door Marjo Boer en Christine van Duin op basis van hun jarenlange ervaring als docent supervisiekunde en docent ervaringsdeskundigheid in de GGZ en verslavingszorg. In beide opleidingen is ervaring als bron van kennis een belangrijke ingang tot leren. Het model waarlangs zij werken noemen zij: de Eyeopener.

EYEOPENER CYCLUS ERVARINGSDESKUNDIGHEID

Uiterlijke ervaringslijn - ERVARINGSKENNIS

Vrije ruimte voor zelfonderzoek
Delen van ervaringen in eigen regie
Scheppen van een ruimte waar transformatie zich kan voltrekken
Reflecteren en betekenis geven
Eigen samenhang ontdekken
Onderzoeken van ervaringen en hun relevantie voor vakkundige toepassing
Ontwikkelen van een eigen profilering hierin

Innerlijke ervaringslijn - BELEVEN

Groeiproces
In je eigen kracht komen en eigen leiderschap gaan voelen
In natuurlijk tempo en fasering
Met je eigen worstelingen, je emoties en kwetsbaarheden
Zoekend naar hoe zelf betekenis te geven aan je ervaringen
Congruent met en vertrouwen in jezelf

Met deze leergang beogen wij dat professionals degenen die zij begeleiden meer faciliteren in het benutten van hun eigen ervaringskennis en eigen kracht. In het vakgebied van begeleiding en geestelijke gezondheidszorg is het gebruiken van ervaringsdeskundigheid een belangrijke vernieuwing en verrijking gebleken. Ervaringskennis is al eerder ingezet in verschillende sectoren maar toen ging het vooral om 'ervaringen' en nog niet om geprofessionaliseerde ervaringsdeskundigheid. Aan ervaringsdeskundigheid en de inzet van ervaringsdeskundigen wordt ook steeds meer aandacht besteed in de curricula van het beroepsonderwijs.

Het is een opleidingstraject waarin je onderzoek doet naar je eigen ervaringen met belangrijke en ingrijpende levensgebeurtenissen en existentiële thema's. Ervaringen die je identiteit en zelfbeeld hebben gekleurd en beïnvloed.

In een leergroep onderzoek, verdiep en ontwikkel je eigen ervaringskennis met als doel deze professioneel te kunnen benutten. Belangrijk is het om deze ervaringskennis te verbinden met je professionele kennis en deze vakkundig in te zetten in je werk. De focus is daarbij gericht op het van binnenuit leren.

De intentie is een vrije ruimte te faciliteren voor zelfonderzoek en dit tevens voor anderen mogelijk te maken. Ervaringsleren is behulpzaam om eventueel gestolde ervaringen weer in beweging te brengen en als bron van kracht in de eigen professionaliteit te ervaren.

Kernpunten leergang

- > De leergang omvat 10 bijeenkomsten van 3,5 uur in een periode van 8 maanden, op de woensdag van 10.00-13.30 en 10 supervisiebijeenkomsten aansluitend van 14.30-16.30 uur.
- > De groep bestaat uit maximaal 14 personen
- > Er zijn twee vaste opleiders, enkele gastdocenten en een aantal supervisoren
- > Voorafgaand aan deelname is er een oriënterend toelatingsgesprek.
- > Deelnemers aan de leergang hebben al een behoorlijke bagage aan levens- en beroepservaring. Deze ervaring wordt verder verfijnd en genuanceerd, en toegespitst in de context van het ervaringsleren. De deelnemers leren om datgene wat zij vaak al intuïtief doen expliciet te maken, te onderbouwen en te verdiepen.
- > Essentieel in de leergang is het proces mogelijk te maken dat anderen hun eigen ervaringskennis kunnen ontwikkelen en zich kunnen hernemen.
- > Gedurende de leergang werken we regelmatig in twee subgroepen en nog kleinere formaties. Er is veel ruimte ingebouwd voor het onderzoek en het proces van zelf betekenis geven aan je ervaringen. Het doel van de groep is ervaringen te delen en deze te verdiepen tot ervaringskennis en mogelijk tot ervaringsdeskundigheid. Je hebt een belangrijke invloed op de accenten in de leergang. Zo is er ruimte voor reflectie en actuele ervaringen.
- > Het omgaan met diversiteit is kenmerkend voor de grondhouding van een professional. Dit is een belangrijk uitgangspunt van de leergang. Diversiteit is een handvat zodat verschillen en overeenkomsten naar milieu, cultuur, leeftijd, ervaring, status, sekse, religieuze achtergrond enzovoorts benut kunnen worden.
- > De deelnemers worden aangesproken op hun vermogen zichzelf te zijn en contact met anderen aan te gaan. De leergang stimuleert de deelnemers om hun 'innerlijk weten' - ook wel intuïtie genoemd - aan te spreken.
- > Er is ruime aandacht voor aspecten als lichamelijk gewaar-zijn, focussen en grondhouding .

Voor wie

Professionals die hun levenservaringen als bron van kennis willen onderzoeken en verder ontwikkelen tot ervaringsdeskundigheid die je kunt benutten in je werk.

We denken hierbij aan begeleiders en behandelaren van individuen of groepen in de sectoren GGz, verslavingszorg, maatschappelijke opvang, jeugdzorg, ouderenzorg, onderwijs; ook externe begeleiders zoals zelfstandig gevestigde supervisoren, coaches, loopbaanbegeleiders, trainers, adviseurs, therapeuten, (verpleeghuis)artsen, psychiaters, pastores en geestelijk verzorgers.

Toelatingsvoorwaarden:

1. Een voltooide initiële beroepsopleiding op hbo- of universitair niveau en HBO werk- en denkniveau
2. Minimaal twee jaar werkzaam als professional op minimaal HBO-niveau en tijdens de leergang praktisch werkzaam zijn
3. Een oriënterend toelatingsgesprek met één van de opleiders

En eventueel een voorbereidingstraject door middel van een assessment en/of korte begeleiding.

Doel

Met deze leergang streven we naar de volgende beroepscompetenties:

- > Kan zelfonderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen van mensen faciliteren en ondersteunen, met oog voor dat wat empowerend is en benut kan worden als ervaringskennis. Is daarbij relationeel sensitief, communiceert transparant en kan afstemmen en variëren in het omgaan met zelfonthulling met behoud van grenzen, autonomie en eigen regie.
- > Kan op eigen wijze betrouwbare processen faciliteren en expertise mogelijk maken van professionals met ervaringsdeskundigheid.
- > Levert in de beroepspraktijk en in het kennisdomein van ervaringsdeskundigheid een bijdrage aan het inbrengen van thema's, werkwijzen en werkvormen die het taboe overstijgen van het hebben van psychische problemen van professionals zelf.
- > Ontwikkelt in de eigen werkomgeving, in samenwerking met betrokken anderen een cultuur met een vrije ruimte waar participatie voor betrokkenen gewaarborgd is. Beoogd wordt een ruimte waarin zelfhulp, zelfregie en keuzes maken onderzocht kan worden.
- > Voor dit alles is het essentieel om verbinding te maken met je eigen ritme en intuïtie. Vaak betekent dit het vermogen te vertragen en je sensitiviteit voor je lichamelijk gewaar zijn meer te gaan ervaren en waarderen. Hiermee dit lichamelijk gewaar zijn ook voor de ander meer toegankelijk te laten zijn en te legitimeren en als bron van weten en kracht gebruiken.

Programma

In de 10 cursusbijeenkomsten komen onder meer de volgende thema's aan bod:

- > het faciliteren van een vrije ruimte voor leren en transitieprocessen door het stimuleren van reflecteren en ervaringsleren en zorgvuldig omgaan met het contracteren hierin
- > handelingsrepertoire in het faciliteren van zelfonderzoek en ervaringsleren
- > omgaan met emotionele betrokkenheid, kwetsbaarheid, kracht en neutraliteit oftewel telkens de balans tussen afstand en nabijheid hervinden
- > omgaan met het persoonlijke en professionele aspect in bejegening
- > omgaan met veelzijdige loyaliteit en benutten van genogram, socialisatie, beschermjassen
- > relationele aspecten waaronder empathie, overdracht, tegenoverdracht, omgaan en variëren met nabijheid en parallelproces
- > lichamelijk gewaar-zijn, focussen, werkvormen waarin intuïtie, non-verbale vormen, opstellingswerkvormen en een ecologisch perspectief betrokken worden
- > grondhouding, waarden en zingeving
- > onderzoeken van interessegebieden en inspiratiebronnen, opvattingen en betekenisgeving over leren en begeleiden
- > privacy, discretie, gedragscode voor begeleiders
- > verkennen van contexten van ervaringsleren, hersteltrajecten; organisatie- en beleidsvraagstukken rond ervaringsleren
- > afscheid nemen en afronden van processen en doorgaand leren
- > je eigen profilering als ervaringskundige

Studiebelasting

Cursusbijeenkomsten	35
Vorbereiding cursusbijeenkomsten	35
Supervisie	20
Vorbereiding supervisie	20
(Eventueel) voortraject	pm
Vorbereiding voortraject	pm
Werkstukken	15
<i>Totaal leergang</i>	<i>125</i>

Literatuur

Via de digitale leeromgeving van GTP krijg je toegang tot het programma en de literatuur die in de leergang wordt gebruikt.

Opleiders

Marjo Boer, master begeleidingskunde, LVSC-geregistreerd leersupervisor en docent supervisie-kunde, docent ervaringsdeskundigheid.

Eric Wilms, LVSC-geregistreerd supervisor en leersupervisor, methodiekdocent, team- en organisatiebegeleider.

Toetsing, certificering, accreditatie

Halverwege de leergang maak je een procesverslag. Ter afronding van de leerperiode geef je een presentatie rond een aspect van jezelf als ervaringsdeskundige.

Aan het eind van de leergang ontvang je een GITP PAO certificaat op basis van aanwezigheid, actieve deelname en een voldoende beoordeling van de toetsen.

Accreditaties:

- > Registerplein (voorheen BAMw): 13,6 punten, opleidingstraject agogen en maatschappelijk werkers
- > LVSC: 7,5 PE-punten voor herregistratie van supervisoren en coaches
- > Register Vaktherapeutische Beroepen (SRVB): 30 punten
- > Kwaliteitsregister Jeugd SKJ: 80 punten herregistratie jeugdzorgwerkers
- > Kwaliteitsregister V&V en Register Zorgprofessional: 52 punten (wordt aangevraagd)

Andere accreditaties kunnen op verzoek van de cursist aangevraagd worden.

Data en tijden, plaats

11-10, 1-11, 22-11, 13-12-2017; 17-1, 7-2, 7-3, 28-3, 11-4 en 16-5-2018. 10 woensdagen, 10.00-13.30 uur (opleidingsbijeenkomst) en 14.30-16.30 uur (supervisie).

Centrum de Roos, Amsterdam (Vondelpark).

Kosten

€ 3400 vrij van btw, inclusief supervisie, schriftelijk materiaal, koffie/thee, exclusief lunch, kosten eventueel voortraject.

Aanmelding en toelating

Het inschrijfformulier vind je op de website, [Leergang Ervaringsdeskundigheid Veerkracht LEV](#). Na ontvangst van je inschrijfformulier krijg je zo spoedig mogelijk een uitnodiging voor een gesprek met één van de opleiders in Amsterdam. In dit gesprek kun je je oriënteren op de leergang en bekijkt de opleider in hoeverre je aan de toelatingsvoorwaarden voldoet. Eventueel worden nadere afspraken gemaakt. Zo snel mogelijk na dit gesprek krijg je bericht over je toelating tot de leergang.

Informatiebijeenkomst

Geïnteresseerd in deze leergang? Kom naar de informatiebijeenkomst op woensdag 17 mei 2017 van 15.30-17.00 uur in Amsterdam. Je kunt persoonlijk kennismaken met opleiders Marjo Boer en Eric Wilms en met mogelijke mede-cursisten. Je kunt al je vragen kwijt - over ervaringsdeskundigheid, over de leergang, de supervisie, accreditatie en meer. Deelname is kosteloos! Wil je erbij zijn, meld je dan even aan via pao@gitp.nl.

Incompany

GITP PAO kan deze leergang ook incompany verzorgen. Neem voor meer informatie contact met ons op, per e-mail: pao@gitp.nl of via de telefoon: 088 – 4487100.

Over GITP PAO

GITP PAO biedt postacademische cursussen en opleidingen op het gebied van de gedragswetenschappen voor psychologen, pedagogen en andere professionals met wo- of hbo-vooropleiding. Zowel open inschrijving als incompany.

PAO bestaat sinds 1983 en is onderdeel van GITP, een toonaangevend HRD-adviesbureau in Nederland. Inzicht bieden in talenten en ontwikkeling mogelijk maken van mensen en organisaties is al sinds 1947 de focus van GITP. Dit doen we vanuit een wetenschappelijke verankering en een verbinding met maatschappelijke ontwikkelingen

Voor alle GITP PAO cursussen is accreditatie verkregen of aangevraagd voor één of meer (her)registraties van beroepsverenigingen.

GITP Organisatieontwikkeling & Training, waar GITP PAO onderdeel van uitmaakt, is ISO-gecertificeerd, CEDEO-erkend en lid van de NRTO.